

VZGOJNI NAČRT OŠ CERKLJE OB KRKI

ŠOLSKO LETO 2019/2020

Številka: 0070-1/2019-2
Datum: 24.9.2019

KAZALO

1. UVOD	2
1.1 Cilji izobraževanja	2
1.2 Vizija OŠ Cerklje ob Krki	3
2. PODATKI ZA OBLIKOVANJE VZGOJNEGA NAČRTA	3
3. RAZVRŠČANJE PRIORITET	3
4. VREDNOTE	4
5. VZGOJNA NAČELA, PO KATERIH BOMO VZGOJNO DELOVALI	4
5.1 Načelo spoštovanja učencev in vzajemnega spoštovanja	4
5.2 Načelo omogočanja aktivnega sodelovanja učencev	5
5.3 Načelo proaktivnega in preventivnega delovanja.....	5
5.4 Načelo sodelovanja s starši in usklajenosti pristopa šole in staršev.....	5
5.5 Načelo združevanja pravic, odgovornosti in pravil.....	5
5.6 Načelo vzpodbujanja samonadzora in samodiscipline	5
5.7 Načelo strokovne avtonomije, usklajenosti vzgojnih dejavnikov in doslednosti	6
5.8 Načelo osebnega vzgleda.....	6
6. VZGOJNE DEJAVNOSTI	6
6.1 Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti.....	6
6.2 Prioritetne vzgojne dejavnosti v šolskem letu 2019/2020.....	7
6.2.1 <i>Kulturno obnašanje in prehranjevanje</i>	7
6.2.2 <i>Tematsko načrtovane razredne ure</i>	7
6.2.3 <i>Medvrstniško nasilje – preventivni program</i>	8
6.2.4 <i>Mediacija – preventivni/kurativni program</i>	8
6.2.5 <i>Povečanje nadzora – dežurstvo in varstvo učencev</i>	9
6.2.6 <i>Delovna akcija za čisto okolje</i>	9
6.2.7 <i>Pohvale in nagrade</i>	9
6.3 Svetovanje in usmerjanje	9
6.4 Restitucija - poravnava škode	10
6.5 Pohvale učencem	11
6.5.1 <i>Pohvale</i>	11
6.5.2 <i>Priznanja</i>	11
6.5.3 <i>Priznanja za dosežke na tekmovanjih in natečajih</i>	11
6.6 Vzajemno sodelovanje s starši	12
7. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI	13
7.1 Vzgojni postopki	13
7.2 Vzgojni ukrepi.....	13
7.3 Vzgojni opomini	14
8. SPREMLJANJE IZVAJANJA VZGOJNEGA NAČRTA	15
8.1 Spremljanje dejavnosti v šolskem letu 2019/2020	15
8.1.1 <i>Kulturno obnašanje – Pravila pri vedenju</i>	15
8.1.2 <i>Tematsko načrtovane razredne ure v urniku</i>	15
8.1.3 <i>Povečan nadzor pri dežurstvu in varstvu (spremljanje pravil šolskega reda)</i>	15
9. SPREJEM VZGOJNEGA NAČRTA	16

1. UVOD

1.1 Cilji izobraževanja

Z vzgojnim načrtom določamo načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot v osnovni šoli (2. člen ZOŠ). Vzgojni načrt smo oblikovali na osnovi vizije in na podlagi mnenja učencev, učiteljev in staršev. Najpomembnejša naloga šole je organizirati kakovostno delo, ki bo omogočalo celovit razvoj učenčeve osebnosti in ob tem v otroku oblikovalo odgovornost za svoja ravnanja. Z vzgojnim načrtom načrtujemo uresničevanje sistema vrednot, ki so za nas najpomembnejše, in s tem vsestransko vključevanje učencev in staršev v oblikovanje kulture šole. Z vzgojnim načrtom šola določi načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot iz 2. člena tega zakona, ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja. Vzgojni načrt vsebuje vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši ter njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta. (Zošn, 60.d člen)

Zakonska izhodišča, na katerih je zasnovan vzgojni načrt, so

- Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja – 2. člen;

Cilji osnovnošolskega izobraževanja so (Ur. l. 102/07, 2. člen):

- zagotavljanje kakovostne splošne izobrazbe vsemu prebivalstvu;
- vzpodbujanje skladnega telesnega, spoznavnega, čustvenega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti;
- razvijanje pismenosti ter sposobnosti za razumevanje, sporočanje in izražanje v slovenskem jeziku, na območjih, ki so opredeljena kot narodnostno mešana, pa tudi v italijanskem oziroma madžarskem jeziku;
- vzpodbujanje zavesti o integriteti posameznika;
- razvijanje zavesti o državni pripadnosti in narodni identiteti in vedenja o zgodovini Slovenije in njeni kulturi;
- vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije;
- vzgajanje za medsebojno strpnost, spoštovanje drugačnosti in sodelovanje z drugimi, spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin in s tem razvijanje sposobnosti za življenje v demokratični družbi;
- doseganje mednarodno primerljivih standardov znanja in pridobivanje znanj za nadaljevanje šolanja;
- pridobivanje splošnih in uporabnih znanj, ki omogočajo samostojno, učinkovito in ustvarjalno soočanje z družbenim in naravnim okoljem in razvijanje kritične moči razsojanja;
- razvijanje in ohranjanje lastne kulturne tradicije;
- seznanjanje z drugimi kulturami in učenje tujih jezikov;
- omogočanje osebnostnega razvoja učencev v skladu z njihovimi sposobnostmi in zakonitostmi razvoja;
- razvijanje nadarjenosti in usposabljanje za doživljanje umetniških del in za umetniško izražanje in
- oblikovanje in spodbujanje zdravega načina življenja in odgovornega odnosa do naravnega okolja.

- Zakon o osnovni šoli (ZOŠ) – 60. č - 60. f člen;
- Bela knjiga v vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji – Štirje stebri vzgoje in izobraževanja (Unesco – Delors);
- Konvencija o otrokovih pravicah.

1.2 Vizija OŠ Cerklje ob Krki

Naša vizija je postati šola, ki ustvarja kulturno okolje ter poudarja sodelovanje in razumevanje.

»Ustvarjanje kulturnega okolja, sodelovanje in razumevanje.«

2. PODATKI ZA OBLIKOVANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Temelj za oblikovanje vzgojnega načrta so bile analize stanja šole na podlagi vprašalnikov za učence, starše in učitelje v šolskem letu 2007/2008 in 2008/2009. Na podlagi teh smo ugotovili naša močna in šibka področja, ki se nanašajo na vzgojna načela, izstopajoče vrednote in vzgojne dejavnosti ter se seznanili s tem, koliko so starši zadovoljni z delovanjem šole. Vključili smo tudi tekoče evalvacije in zadnjo iz šolskega leta 2018/2019.

3. RAZVRŠČANJE PRIORITET

Individualizacija

V šoli bomo organizirali in oblikovali delo na način, ki bo upošteval otrokovo enkratnost, neponovljivost in individualnost. Učencem bomo zagotovili varno in spodbudno šolsko okolje, v katerem bodo lahko dosegali dosežke po svojih zmožnostih ter večji poudarek dajali otrokom s posebnimi potrebami, tistim z učnimi težavami in nadarjenim učencem.

Reševanje težav v luči mediacije

Razvijali bomo odgovornost učencev za svoje vedenje in jih učili, kako lahko vsakdanje težave rešujejo sami ali s pomočjo, če tega ne zmorejo. V mediaciji prevzamejo udeleženci odgovornost za rešitev nastalega konflikta in tako povečujejo občutek zaupanja in pripadnosti v šolskem okolju. Z mediacijo bomo prispevali k boljši socialni klimi in novi kulturi odnosov, saj imamo usposobljeno šolsko mediatorko in tim učiteljev. Z rekonceptualizacijo RAP bomo postopoma uvajali izobraževanje za vrstniške mediatorje. Prizadevali si bomo, da šola postane bolj varen in ustvarjalen kraj sobivanja.

Medsebojna pomoč – humanitarno in prostovoljno delo

Vzpodbujali bomo medsebojno pomoč v obliki učne pomoči vrstnikov in prostovoljnega dela, kjer se bodo učenci seznanili s prostovoljnim delom in oblikami humanitarne pomoči. Na tak način želimo senzibilizirati učence za načine pomoči ljudem v stiski.

Sodelovanje s starši

Pri oblikovanju dela in življenja šole bomo vzajemno sodelovali s starši in lokalnim okoljem. Sodelovali bomo pri različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, spreminjanju vzgojnega načrta, akcijah za izvajanje preventivnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju ter restituciji. *Starši so v analizi 2018/2019 poudarili, da so zadovoljni z govornimi urami in roditeljskimi sestanki ter z dodatnimi vsebinami, zato se bomo trudili kakovostno izpeljati vse te oblike. Kot prioriteto nalogo smo si postavili sodelovanje s starši učencev, ki izkazujejo nezaželeno vedenje, tako da jih bomo redno obveščali in sodelovali pri pomoči učencu.*

4. VREDNOTE

Vrednote so življenjski cilji, smernice, ideje in etična vodila, s pomočjo katerih posamezniki ali družbene skupine ocenjujejo sebe in okolje, v katerem živijo. Posamezniku nudijo oporo pri njegovem življenjskem slogu, opredeljujejo, kaj je pomembno in vredno truda. So vitalnega pomena za družbo, saj usmerjajo ravnanje ljudi.

Vrednote se oblikujejo skozi proces prepoznavanja lastne osebne identitete ter skozi sklop prizadevanj ob izbiranju osebnega življenjskega sloga. Človeka usmerjajo pri oblikovanju stališč, pri vrednotenju informacij in pri vedenju. Vrednote so pomembni kompleksni pojavi, ki pomagajo človeku uravnati njegove odnose s samim seboj, z drugimi in z družbo. Pomembno je, da vrednote poznamo, doživimo in jih jasno izpostavimo kot orientacijske točke, ki nam pri številnih dilemah in na mnogih razpotjih pomagajo pri ustreznih odločitvah.

Vrednote, na katerih bo temeljilo vzgojno delovanje naše šole, so naslednje:

1. **spoštovanje** – medsebojno spoštovanje je pogoj za uspešnost pri doseganju naših ciljev, zato se medsebojno poslušamo, poskušamo biti strpni drug do drugega, priznavamo in sprejemamo drugačnost, se medsebojno vzpodbujamo in skupaj iščemo rešitve. Potrebno je zavedanje, da je nujno živeti v sožitju in toleranci do drugih.
2. **znanje** – je tisto, ki nam odpira poti do vseh učencev, posebej pa otrok s posebnimi potrebami, ki potrebujejo to, da skupaj razvijamo ustvarjalnost, radovednost, uspešnost, aktivnost in uporabnost znanja.
3. **odgovornost** – ki jo izkazujejo učenci s svojo vztrajnostjo, potrpežljivostjo, izpolnjevanjem svojih dolžnosti in upoštevanjem šolskih pravil. Učitelji, ki jo izkazujejo s svojo strokovnostjo in ustvarjalnostjo, pravičnostjo, doslednostjo in spoštljivostjo do vseh. Starši, ki jo izkazujejo s svojo skrbnostjo, sodelovanjem s šolo, vzpodbujanjem otroka in spremljanjem učenca in njegovega razvoja.
4. **poštenje** – ki ga izkazujemo učitelji s pravičnim redom in odnosom do učencev in staršev. Učenci, ki ga prav tako izkazujejo z odnosom do učiteljev in staršev.

5. VZGOJNA NAČELA, PO KATERIH BOMO VZGOJNO DELOVALI

Poudarek bomo dajali predvsem tem področjem:

- **spodbudno psihosocialno okolje,**
- **zaupnost in varnost,**
- **skupno reševanje težav,**
- **sodelovanje.**

5.1 Načelo spoštovanja učencev in vzajemnega spoštovanja

Otroke bomo poskušali spodbujati k spoštljivemu obnašanju in odnosu do vseh nas. Pri vzgoji in vzpostavljanju discipline bomo spoštovali otrokovo človeško in temeljno dostojanstvo.

5.2 Načelo omogočanja aktivnega sodelovanja učencev

Konvencija o otrokovih pravicah govori o tem, da morajo otroci imeti pravico do aktivnega sodelovanja in izražanja lastnega mnenja. V okviru Šolske skupnosti in otroškega parlamenta imajo učenci možnost izražanja mnenja v zvezi z življenjem in delovanjem šole. Predstavniki razrednih skupnosti so člani šolske skupnosti. Vsi učenci so tudi vključeni v razredne skupnosti, kjer se pogovarjajo o pravilih na šoli in življenju v njej. V okviru koncepta RAP bodo tudi možnosti za te vsebine.

Učenci bodo vključeni tudi v restitucijo, kjer bodo sami sodelovali pri izbiri kazni oziroma povračila škode. Realizacijo in izvajanje restitucije spremlja razrednik, v sodelovanju s svetovalno delavko.

5.3 Načelo proaktivnega in preventivnega delovanja

Učitelji se trudijo, da vzpostavljajo prijetno, sproščeno in spodbudno razredno klimo, ki temelji na pozitivnih medosebnih odnosih zaupanja med vsemi osebami vzgojno-izobraževalnega procesa. Razredne ure bodo načrtovane enkrat na 14 dni, s tem da bo poudarek na razvijanju socialnih veščin, komunikaciji in reševanju problemov. Učitelj ima čas in prostor za učence. Z mediacijo bomo poskušali vzpostavljati drugačne odnose, ki temeljijo na zaupanju in gradnji odnosov. S preventivnimi programi (nasilje, droge, internet) bomo poskušali osveščati otroke in starše od 1. do 9. razreda. CAP program je preventivni program za preprečevanje nasilnega vedenja in zlorab v otroštvu, ki ga bomo izvajali v 2., 3., 5. in 8. razredu. Učitelji se trudijo, da se otrok samostojno in odgovorno vede ter skrbi zase.

5.4 Načelo sodelovanja s starši in usklajenost pristopa šole in staršev

S starši želimo vzpostaviti partnerski odnos, saj nosimo tako starši kot učitelji pomemben delež odgovornosti za otrokov razvoj in napredek, zato je sodelovanje s starši izrednega pomena.

5.5 Načelo združevanja pravic, odgovornosti in pravil

Učitelji se bodo poskušali v vsaki skupini oziroma skupnosti dogovoriti o pravilih skupnega življenja, ki izhajajo iz pravic in dolžnosti. Ključ za obstoj in delovanje v vzajemno korist je vzajemno spoštovanje. Dolžnost šole je, da zagotavlja pravice učencev v skladu z dogovorjenimi pravili, ki jih učenci morajo spoštovati kljub starosti ali nezrelosti za prevzemanje odgovornosti za dejanja. Sprejemanje odgovornosti za vedenje je spoznanje, da vedenje vsi izbiramo sami in smo vsi nosilci svojih dejanj.

5.6 Načelo vzpodbujanja samonadzora in samodiscipline

Učitelji poskušajo upoštevati razvojno stopnjo otroka, kjer direktivna in strukturirana navodila opuščajo in jih zamenjujejo z vzpodbudami za večjo samostojnost in odgovornost, da otrok vidi vedenja, ki so zaželena, in sprejme posledice za vedenja, ki niso zaželena. Šola poskuša učita učenca reševati probleme, ga spodbuja, da o problemu govori in ga rešuje, saj le tako omogoči otroku, da spremeni lastno vedenje. Trudili se bomo, da vzpostavimo večji samonadzor učenca s pogostimi povratnimi sporočili, ki se nanašajo na njegovo osebnost in krepijo njegovo samopodobo.

5.7 Načelo strokovne avtonomije, usklajenosti vzgojnih dejavnikov in doslednosti

Avtonomnost šole je izrednega pomena pri oblikovanju vzgojnega načrta, kjer mora šola sodelovati z vsemi interesnimi skupinami (delavci šole, starši, učenci) in okoljem. Upoštevali bomo specifičnost okolja in značilnosti ter posebnosti šole. Prioritetna naloga bo vzajemno sodelovanje s starši. Poskušali jim bomo približati pogled na vzgojo in njene dejavnike. Usklajenost vzgojnih dejavnikov se nanaša na posebno skrb šole za enotnost vzgojnega delovanja delavcev šole, staršev in vzgojnih dejavnikov okolja. To so pogoji za oblikovanja varnega in predvidljivega psihosocialnega okolja.

5.8 Načelo osebnega vzgleda

Pri vzgoji, ki temelji na proaktivnem delovanju, so najpomembnejši zgledi, ki jih s svojimi dejanji in s svojim delovanjem učencem dajemo vsi zaposleni na šoli. Pomembno je, da se zavedamo tega, da s svojim ravnanjem izražamo različne vrednote ter da smo odgovorni za svoja vedenja. Zgled je eden izmed temeljnih dejavnikov dobre vzgoje, česar se moramo zavedati vsi.

6. VZGOJNE DEJAVNOSTI

6.1 Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti

Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti oblikujejo šolsko okolje, v katerem se učenci počutijo varne, sprejete, ustvarjalne, uspešne, motivirane za delo v okviru omejitev, ki jih sprejemajo v skupnosti. Temeljijo na kakovostnem organiziranju učenja, vzajemnem spoštovanju, odgovornosti in na visokih pričakovanjih na področjih učenja in medsebojnih odnosov. Vsako leto bomo v okviru letnega delovnega načrta načrtovali različne preventivne dejavnosti, ki bodo temeljile na viziji in vrednotah šole v okviru:

- sistematično načrtovanih in izvedenih razrednih ur;
- skrbi za ustrezno komuniciranje in razvijanja socialnih veščin;
- poudarjanja zglednega vedenja učencev, pogovarjanja o takem vedenju;
- oblikovanja razrednih pravil in dogovorov v začetku vsakega šolskega leta, pri čemer se izhaja iz potreb in pobud učencev;
- odzivnosti in pravočasnosti pri reševanju problemov;
- dnevov dejavnosti s posebno vsebino, kjer je poudarek na reševanju problemov in nenasilnega reševanja sporov;
- navajanja na procese samovrednotenja, samokontrole in učenja odgovornosti za posledice lastnega vedenja;
- vzgojnih ur ravnateljice po triadah;
- dejavnosti v okviru RAPA, kjer se upošteva individualnost otroka;
- delovnih akcij, kjer bomo poudarjali vrednoto dela in vključenost vseh učencev, delavcev šole in staršev;
- načrtnega, sistematičnega in rednega vključevanja staršev v življenje in delo šole (organiziranje oddelčnih sestankov in tematskih srečanj staršev in učiteljev);
- načrtnega in sistematičnega izvajanja preventivnih dejavnosti za preprečevanje zasvojenosti, nasilništva, spolnih zlorab (razredne ure, osebni pogovori, dnevi dejavnosti, projekti);
- dela z nadarjenimi učenci;
- organiziranja prostovoljnega dela v obliki vrstniške in učne pomoči;

- humanitarnega in prostovoljnega dela (vključitev učencev v prostovoljno in humanitarno delo);
- nadzor v času dežurstva (odmori).

6.2 Prioritetne vzgojne dejavnosti v šolskem letu 2019/2020

Posebno pozornost namenili naslednjim temam:

1. kulturnemu obnašanju in prehranjevanju,
2. načrtovane razredne ure s poudarkom na izbranih vsebinah
3. medvrstniškemu nasilju – preventivnim oblikam dela,
4. reševanju konfliktov – mediaciji,
5. delovnim akcijam za čisto okolje in skrbi za okolico,
6. povezovanju s starši in širšo skupnostjo v okviru organiziranih oblik,
7. pohvalam in nagrajevanju zgledega vedenja učencev.

6.2.1 Kulturno obnašanje in prehranjevanje

V skladu s poudarkom na zglednem in odgovornem vedenju učencev bomo posebno pozornost namenili kulturnemu obnašanju in vedenju učencev. Prioritetne naloge KULTURNEGA OBNAŠANJA so:

- **KULTURA SPOŠTLJIVOSTI/SPOŠTOVANJA**
  - **Spoštljiv odnos do učitelja, sovrstnika, zaposlenega in obiskovalca na šoli.**
    - Na šoli si prizadevamo za lepe, vljudne in spoštljive medsebojne odnose med učenci, med učenci in zaposlenimi in do vseh obiskovalcev šole.
    - Prepovedano je vsakršno nasilje: med učenci, nad učenci in nad zaposlenimi.
    - Med seboj se pozdravljamo.
- **KULTURA PREHRANJEVANJA**
  - **Spoštljiv odnos do hrane**
    - Učenci se ne igrajo s hrano.
    - Učenci se iz hrane ne norčujejo.
  - **Spoštljiv odnos do prehranjevanja**
    - Učenci malicajo v jedilnici (uporaba prtičkov), sedijo za mizo, v miru pojedjo.
    - Učenci pospravijo za sabo.
    - Učenci pojedjo kosilo.
- **KULTURA POZDRAVLJANJA**
  - **Pozdravljanje**
    - Pozdravljamo se med sabo (ob prvem srečanju, zjutraj).
    - Pozdravljamo obiskovalce šole (starše, goste ali tujce).
    - Pozdravimo ob vstopu v šolske prostore (razred, pisarna, kuhinja, vrtec ...).
  - **KULTURA RAZREDA/ŠOLE- VEŠČINA MESECA**
    - Učenci skupaj z razredniki izberejo večino oziroma področje, na katerem bodo usmerjali svoje aktivnosti.
    - Aktualna vzgojna tema razreda.

6.2.2 Tematsko načrtovane razredne ure

Razredniki bodo načrtovali tematske razredne ure. Pri tematsko usmerjenih urah bosta strokovni tim in šolska svetovalna služba usmerjala razrednike oziroma vodje aktivov. Šolska svetovalna služba se vključuje pri prepoznavanju težav, strategijah in tehnikah pomoči ter sodelovanju pri podpori učitelja.

6.2.3 Medvrstniško nasilje – preventivni program

Z nasiljem smo se v preteklosti že ukvarjali. Nadaljevali bomo s preventivnim projektom CAP – program za preprečevanje nasilja v 1., 2. in 3. razredu ter hkrati v drugi in tretji triadi, z načrtovanimi razrednimi urami v 2. in 3. triadi, z vključitvijo drugih institucij in uvajanjem mediacije v šolski prostor. V širšem timu CAP programa so vključene učiteljice *Mojca Žnidarič, Janja Leskovar, Jasmina Vučič, Mojca Šterk, Meta Habinc in Andreja Ninkovič*, ki bodo izvajale delavnice v okviru razrednih ur, dnevov s posebno vsebino in v okviru koncepta razširjenega programa, pod okriljem ISA instituta.

6.2.4 Mediacija – preventivni/kurativni program

Mediacija je postopek, v katerem se osebe, ki imajo konflikt, ob pomoči tretje osebe, mediatorja, pogovorijo in ugotovijo, kje so točke njihovega spora, izrazijo svoja čustva, želje, mnenja, stališča in poskušajo skupaj najti rešitev, s katero bodo vsi zadovoljni. V procesu mediacije učenci aktivno rešujejo nastali konflikt in prevzemajo odgovornost za njegovo rešitev.

V procesu mediacije se učenci učijo medsebojne komunikacije, iskanja in evalviranja rešitev, sprejemanja odgovornosti za lastne odločitve, sobivanja z drugače mislečimi in predvsem veččin nenasilnega reševanja konfliktov. S pomočjo mediacije se veliko konfliktov razreši, namesto da bi naraščali in se izrazili v nasilju. Šolska mediacija tako predstavlja preventivo na področju medvrstniškega nasilja.

Mediacijski proces izvabi iz učencev vrlino, kot so opravičilo, želja po odpuščanju, prijateljstvo. Mediacija pomaga pri vzpostavljanju odnosov medsebojnega zaupanja in spoštovanja. Učitelj, ki izve za nastali konflikt med učencema, se lahko najprej obrne na šolsko mediatorko, ki učencema predstavi mediacijo in ju povabi, da z njeno pomočjo ali pomočjo vrstniškega mediatorja poskusita razrešiti spor. Učitelj pa lahko učencema tudi sam predstavi mediacijo in ju vzpodbudi, da se za njo odločita. V tem primeru o tem obvesti šolsko mediatorko, ki se z učencema dogovori za termin mediacije ali pa sama poskuša reševati manjše spore.

<i>Spori, ki so primerni za mediacijo:</i>	<i>Spori, ki niso primerni za mediacijo</i>
medosebni problemi, načeti oziroma porušeni odnosi	vandalizem
ponavljajoči se konflikti med dvema učencema ali skupino učencev	kraje
nespoštljivo vedenje (žaljivke)	hujši pretepi, ki imajo za posledico različne poškodbe in do katerih pride zaradi izkazovanja moči, ustrahovanja in izživljanja nad šibkejšim
nagajanje, zbadanje	spolno nasilje
izločanje iz igre	izsiljevanje
govorice in obrekovanja	ustrahovanje
lažji pretepi, ki nastanejo, ko učenca predhodno nista znala ali zmoгла razrešiti konflikta po mirni poti	ko skupina izvaja nasilje nad posameznikom.
konflikti zaradi različnih narodnosti, veroizpovedi, spolne diskriminacije, rase.	

V širši tim so vključene učiteljice *Renata Baznik, Janja Leskovar, Jasmina Vučič, Nataša Baznik, Mojca Šterk, Sergeja Beluhan, Urška Jekler, Irena Rimc Voglar in Natalija Žveglič*, ki so opremljene z veščinami mediacije, ter šolska mediatorka *Andreja Ninkovič*. V šolskem letu 2019/2020 bomo nadaljevali z delom na področju šolske in vrstniške mediacije.

6.2.5 Nadzor dežurstva in varstva učencev

V zadnjih dveh letih smo imeli povečan nadzor zaradi spremenjenih bivalnih okoliščin, ko smo s sprejetjem Pravil šolskega reda bolj spremljali pravila in aktivnosti otrok. Tudi v prihodnje bomo nadaljevali s spremljanjem upoštevanja pravil in kršitev.

6.2.6 Delovna akcija za čisto okolje

V šolskem letu 2019/2020 bomo v okviru razrednih skupnosti izvedli čistilne akcije za vse otroke vrtca in učence ter poskrbeli za okolico. V okviru projekta Pogum so načrtovane številne izvedbene dejavnosti, ki spodbujajo odprt pogled in skrb za čisto okolje (zbiralna akcija papirja in ostale aktivnosti). Dodatne aktivnosti po razredih so opredeljene v LDN šole.

6.2.7 Pohvale in nagrade

V skladu s poudarkom na zglednem in odgovornem vedenju učencev bomo takšne vrste vedenja pohvalili tudi med šolskim letom. Na osnovi kriterijev za zgledno vzgojno delovanje ter na podlagi celoletnega sledenja se na koncu šolskega leta razglasi »Naj razred« ali »Eko razred« ter »Naj dežurec«. Pohvale in nagrade bomo izrekli ustno, pisno ali preko šolskega radia.

6.3 Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje pomaga učencem pri reševanju težav v zvezi z njihovim razvojem, delom, v odnosih, razvijanju samopresoje in prevzemanju odgovornosti. Taka oblika dela z učenci spodbuja razvijanje samovrednotenja, samokontrole ter zavedanja svobodne izbire v mejah, ki jih postavlja skupnost, prav tako pa spodbuja tudi razvijanje odgovornosti za lastne odločitve in ravnanja. Cilji svetovanja in usmerjanja so, da se učenci ob tem učijo:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje;
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost;
- spremljati svojo lastno uspešnost;
- razmišljati in presojeti o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi;
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice dejanj;
- vživljanja v druge;
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja posameznika pri sebi in drugih;
- reševati probleme in konflikte;
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih so prisotni stres, strah, čustvena napetost, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov;
- razvijati realno pozitivno samopodobo in samospoštovanje;
- dosegati druge cilje, ki jih zastavi šola.

Usmerjanje in svetovanje se izvaja v okviru razrednih skupnosti, pogovornih ur ob sprotnem reševanju problemov in drugih priložnostih (razredne ure, govorilne ure za starše in učence in skupni roditeljski sestanki).

Izvajajo ga strokovni delavci in sodelavci šole, kjer se upošteva načelo postopnosti reševanja:

- **učitelj**, kadar se problem nanaša na njihov predmet ali dejavnost (pogovor in dogovor);
- **razrednik**, ko je problem bolj celostne narave in zahteva vključevanje staršev, drugih učiteljev, svetovalne službe ali vodstva šole (če se težave ponavljajo oz. stopnjujejo in se stanje ne izboljšuje);
- **šolska svetovalna delavka**, ko problem zahteva poglobljeno obravnavo in ko je svetovanje in usmerjanje povezano z reševanjem individualnih in skupinskih težav učencev (če se težave ponavljajo oz. stopnjujejo in se tudi ob sodelovanju razrednika stanje ne izboljšuje);
- **vodstvo šole**, ko gre za kršenje pravil ali ko gre za stopnjevanje kršitve (če se težave ponavljajo oz. stopnjujejo in se tudi ob sodelovanju razrednika in svetovalne službe stanje ne izboljšuje);
- **zunanje institucije** v primerih, ko šolska obravnava učenčevih težav in neustreznih oblik vedenja ne more odpraviti oziroma omiliti.

6.4 Restitucija - poravnava škode

Restitucija je metoda poravnave povzročene škode. **Učencu**, ki je s svojim ravnanjem namerno ali iz malomarnosti povzročil **materialno ali moralno** škodo drugemu učencu, zaposlenemu ali šoli, omogoča, da to popravi.

Restitucija, v nasprotju s kaznovanjem, poudarja pozitivno reševanje problemov in pomeni priložnost za učenje novih, ustrežnejših vedenj. Zahteva odločitev in napor učenca, ki je škodo povzročil, in mu omogoča aktivno in ustvarjalno reševanje problema. Učenec se v postopku restitucije sooči s posledicami svojega neustreznega ravnanja, sprejme zanj odgovornost in poišče načine, s katerimi bo svojo napako popravil. Poravnava je smiselno povezana s povzročeno škodo. Materialna poravnava zajema povračilo povzročene škode in se poravnava s položnico na podlagi izstavljenega računa.

Zaposleni so pri odločanju o poravnavi dolžni ugotoviti vse okoliščine, ki so pripeljale do dogodka, in o poravnavi odločiti nepristransko. Pred odločanjem so se dolžni pogovoriti z vpletenimi učenci in z njihovimi starši. **Starši** imajo pravico sodelovanja v razgovorih in postopkih pri poravnavi.

Odločitev za restitucijo mora biti sporazumna. **Postopek restitucije vodi svetovalna služba skupaj z razredniki**. Svetovalna delavka skupaj z razrednikom zapiše, kako bo restitucija potekala. V postopku restitucije lahko učenec izbira med naslednjimi koristnimi deli, s katerimi povrne povzročeno škodo:

- pomoč hišniku in čistilkam,
- pomoč v jedilnici,
- pomoč v šolski knjižnici,
- pomoč svetovalnemu delavcu,
- čiščenje šolskega inventarja, garderobnih omaric, okolice, igrišča, zelenice, snega ipd.
- čistilna akcija v okolici šole in vrtca.

V izjemnih primerih (glede na težo kršitve) se lahko šola, kljub predhodni restituciji, odloči za vzgojni ukrep ali opomin po formalni poti.

6.5 Pohvale učencem

Učenec ali skupina učencev lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejme:

- pohvale, priznanja, priznanja za dosežke na tekmovanjih, natečajih, javno pohvalo ravnateljice.

6.5.1 Pohvale

Predlagatelj je lahko katerikoli pedagoški delavec šole. Svoje predloge poda po 1. ocenjevalnem obdobju in na zaključni redovalni konferenci ter izpiše pisne pohvale, ki jih preda učenčevemu razredniku. Predloge obravnava učiteljski zbor, ki jih potrdi. Razrednik ob 1. ocenjevalnem obdobju in ob zaključku šolskega leta, v okviru razredne skupnosti, izreče in podeli pohvale. Izjemoma se pohvale izrekajo tudi med šolskim letom. Posebne pohvale se izrekajo ob zaključku šolanja.

Pohvale se izrekajo individualno, na nivoju razreda, na nivoju šole in na nivoju lokalne skupnosti. Pohvale se izrekajo ustno ali/in pisno. Strokovni aktivni se odločijo za obliko in vrsto pohval. Učenci so lahko pohvaljeni **na področju učenja** (učno, športno, umetniško in tehniško področje, področje v sklopu lokalne skupnosti in **na področju vedenja** (upoštevanje Pravil šolskega reda – odnos do vrstnikov, učiteljev).

6.5.2 Priznanja

Predlaga jih lahko katerikoli pedagoški delavec šole, predlog potrdi učiteljski zbor. Priznanja se podelijo vsem učencem za večletno uspešno in prizadevno delo na določenem področju. Priznanja izpiše razrednik. Učencem se podelijo javno, na uradnem zaključku.

VRSTA PRIZNANJA	OBRAZLOŽITEV
PRIZNANJE	- priznanje se podeli za eno stvar
ZAHVALA ŠOLE	- zahvala šole se podeli za zastopanje šole na različnih prireditvah in področjih
KNJIŽNA NAGRADA	- knjižna nagrada se podeli za večje dosežke in predstavljanje šole
POSEBNO PRIZNANJE (nagrada, darilo)	- posebno priznanje se podeli za izjemne dosežke.

6.5.3 Priznanja za dosežke na tekmovanjih in natečajih

Priznanja za dosežke na tekmovanjih in natečajih podeli učencem od 1. do 8. razreda razrednik v okviru razredne skupnosti ob zaključku šolskega leta. Devetošolcem priznanja za dosežke na šolskem nivoju (bronasta priznanja) podeli razrednik v okviru razredne skupnosti ob zaključku šolskega leta, priznanja za dosežke na regijskem oz. državnem nivoju (srebrna in zlata priznanja) pa na valeti ali ob zaključni prireditvi učencev.

Za dosežene vidne uspehe, osebni napredek, opravljeno dobro delo, negovanje prijaznih odnosov in vrednot, pomembnih za našo šolo, lahko ravnateljica izreče učencem javno pohvalo tudi po ozvočenju.

6.6 Vzajemno sodelovanje s starši

V šoli si bomo prizadevali za sodelovalen odnos s starši, saj je redno in kvalitetno sodelovanje šole s starši pogoj za učinkovito vzgojno delovanje šole. S starši bomo sodelovali pri oblikovanju življenja in dela šole ter pri doseganju učnih in vzgojnih ciljev. Poleg običajnih oblik sodelovanja (roditeljski sestanki in govorilne ure) bomo organizirali še:

- *športne, kulturne in dobrodelne prireditve,*
- *razstave izdelkov učencev,*
- *delovne akcije,*
- *odprte dneve,*
- *neformalna srečanja.*

S starši želimo vzpostavljati sodelovalni dialog. Sodelovanje šole s starši ni lahka naloga, je pa dragocena tako za starše kot učitelje. Vedno mora potekati na ravni medsebojne podpore in bogatitve v smeri uspešnega razvoja otroka. Najpomembnejše pri tem je topel človeški odnos, iskrena komunikacija in usposobljenost, kar je treba ves čas tudi nadgrajevati.

Delavci šole, učenci in starši ali skrbniki razvijajo vzajemno-sodelovalni odnos na vzgojnem področju. Šola starše redno obvešča o dogajanjih na šoli, o napredku otroka ali jih pozove k sodelovanju pri oblikovanju življenja in dela šole. Vse to je načrtovano v letnem delovnem načrtu šole ali učitelja. Če je potrebno, šola starše napoti tudi k drugim svetovalnim institucijam in se trudi pridobiti starše k sodelovanju.

V primerih, ko se starši oziroma skrbniki ne vključujejo v reševanje problemov, povezanih z njihovimi otroki, ali jih zanemarjajo, šola izvede obisk strokovnega delavca na domu s predhodnim dogovorom s starši. Cilj obiska je sprejetje dogovora o medsebojnem sodelovanju in vzajemnih odgovornostih.

Če je potrebno, šola starše napoti tudi k drugim svetovalnim institucijam (centri za socialno delo, svetovalni centri in pristojne institucije) in se trudi pridobiti starše k sodelovanju.

V primerih, ko strokovni sodelavec presodi, da je potreben daljši in poglobljen razgovor o otrokovem vedenju ali težavah v šoli, starše povabi na razgovor v šolo. Povabi lahko tudi drugega strokovnega delavca šole ali zunanje institucije. V primerih, ko šola ne more zagotoviti sodelovanja staršev, ali oceni, da gre pri posameznih otrocih za zanemarjanje, bo poiskala pomoč in sodelovanje z drugimi institucijami psihosocialne pomoči.

Šola bo starše o dogodkih, ki zadevajo njihovega otroka, obveščala:

- ustno,
- po telefonu ali
- pisno (e-pošta, šolska spletna stran, FB).

Ustno, kot nujno reševanje težav, bo starše obveščala o:

- reševanju problemov in konfliktov učencev.

Po telefonu, kot nujna obvestila, bo starše obvestila o dogodkih, ki zadevajo:

- poškodbo njihovega otroka,
- večjo materialno škodo,
- težje kršitve šolskega reda, ki posredno ali neposredno zadevajo njihovega otroka.

Pisno, kot sprotna obveščanja, bo starše obvestila o:

- obvestilih,
- vabilih,
- anketah.

Sodelovanje staršev in šole:

- redna udeležba staršev na roditeljskih sestankih,
- spremljanje otrokovega dela v šoli na govorilnih urah,
- sprotno reševanje problemov in sprotno medsebojno obveščanje,
- spoštovanje enakih vrednot in jasno postavljanje pravil v šoli in doma,
- sodelovanje pri osebem vzgojno-učnem načrtu učenca (OVUNU),
- sodelovanje v delavnicah in predavanjih.

Načini za doprinos k vsestranskemu in pozitivnemu sodelovanju s šolo:

- zgled,
- veliko pogovorov,
- dobri odnosi v družini,
- spoštovanje sebe in drugih,
- spoštljiv odnos do dela,
- spoštovanje drugačnosti,
- določitev in dosledno upoštevanje pravil.

7. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

7.1 Vzgojni postopki

Restitucija in mediacija sta obliki vzgojnega ukrepanja, ki omogočata otroku, da svoje ravnanje popravi ali razišče razloge, vzroke in posledice svojega ravnanja.

7.2 Vzgojni ukrepi

Vzgojni ukrepi se uporabijo, kadar učenec, ki je storil kršitev šolskih pravil, ni pripravljen sodelovati pri reševanju nastalega problema. Predhodno so bili uporabljeni že drugi načini vzgojnega delovanja.

Vzgojni ukrepi so strokovne odločitve, ki jih izvajajo strokovni delavci šole z namenom zaščite pravic, vzdrževanja pravil in dogovorov ter upoštevanja obveznosti. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenci, starši in strokovni delavci šole.

Vzgojni ukrepi so lahko:

- **USTNO OPOZORILO**
- **POGOVOR**
- **PRESEDANJE**
- **TELEFONSKI POGOVOR S STARŠI:** Starše pokliče strokovni delavec ali pa učenec sam pokliče in pove za svoj prekršek.
- **PISNO OBVESTILO STARŠEM**
- **JAVNO OPRAVIČILO** - delavcu šole učencu ali celotnemu razredu
- **ODVZEM UGODNOSTI IN PRAVIC, ki so povezane s kršitvami šolskih pravil, s pridobljenimi statusi in ugodnostmi, ki jih šola nudi učencem izven predpisanih dejavnosti in standardov,**
- **ODVZEM PRAVICE DO UDELEŽBE NA DNEVIH DEJAVNOSTI:** Če z drugimi ukrepi ni mogoče zagotoviti primerne vedenja učenca na prireditvah, dnevih

dejavnosti ..., **lahko** šola v dogovoru z razrednikom in šolsko svetovalno službo za tega učenca (učence) organizira nadomestni vzgojno-izobraževalni program. Razrednik pripravi program, ki traja najmanj 5 šolskih ur, učenci morajo obvezno prisostvovati, program se izvaja v prostorih šole pod vodstvom strokovnega delavca.

- **DODATNO SPREMSTVO NA DNEVIH DEJAVNOSTI: V primeru, ko zaradi vedenja učenca ni mogoče zagotoviti varnosti cele skupine,** lahko ta sodeluje na dnevih dejavnosti samo v spremstvu staršev oz. skrbnikov (po predhodnem dogovoru).
- **ODSTRANITEV UČENCA OD POUKA,** ki je možna, kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča izvedbo pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom. Učenec je pod nadzorom strokovnega delavca, ki ga določi ravnatelj.
- **ZADRŽANJE NA RAZGOVORU PO POUKU:** Z vednostjo in soglasjem staršev lahko strokovni delavec z učencem opravi razgovor po pouku ali drugi dejavnosti.
- **RAZGOVOR S STARŠI IN UČENCEM:** Strokovni delavec/delavci opravi/opravijo razgovor z učencem in njegovimi starši.
- **ZAČASEN ODVZEM PREDMETA ALI NAPRAVE,** s katerim učenec ogroža varnost ali onemogoča nemoteno izvedbo pouka.

VZGOJNI UKREPI, za katere se odloči razrednik, učiteljski zbor ali vodstvo šole so:

ŠT.	VRSTA UKREPA	NAČIN
1.	OPOZORILO RAZREDNIKA (POGOVOR)	USTNO
2.	STROGO OPOZORILO RAZREDNIKA	PISNO
3.	OPOZORILO UČITELJSKEGA ZBORA	PISNO
4.	OPOZORILO RAVNATELJA	PISNO

Vzgojne ukrepe lahko razredniku predlaga vsak učitelj. Razrednik se pred izrekom vzgojnega ukrepa posvetuje s šolsko svetovalno delavko, ki tudi poda svoje mnenje glede posledic ukrepanja.

V šoli so na voljo tudi DRUGI VZGOJNI UKREPI, za katere se dogovori učiteljski zbor ali vodstvo šole na predlog strokovnega delavca ali razrednika.

7.3 Vzgojni opomini

Vzgojni opomini so opomini, ki jih šola izreče v skladu s 60. f. členom ZOsn-UPB3 (Ur.l. št.40/2012). Učencu se lahko izreče VZGOJNI OPOMIN, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole, in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena. Le-ta določa izrekanje vzgojnih opominov, postopek izrekanja ter način izrekanja, obvestilo učencu in staršem ter pripravo individualiziranega vzgojnega načrta.

8. SPREMLJANJE IZVAJANJA VZGOJNEGA NAČRTA

8.1 Spremljanje dejavnosti v šolskem letu 2019/2020

Spremljali bomo predvsem prioritete dejavnosti, ki so:

- kulturno obnašanje in prehranjevanje,
- tematsko načrtovane razredne ure,
- povečan nadzor pri dežurstvu, varstvu in odhodu na kosilo.

8.1.1 Kulturno obnašanje – Pravila pri vedenju

Dejavnost	Nosilec	Sodelavci	Rok	Realizacija
Priprava načrta kulturnega obnašanja	Tim za vzgojni načrt	vsi razredniki	oktober–november	
Postavitev prioritetenih nalog	Tim za vzgojni načrt	vsi učitelji	september–oktober	
Priprava gradiva	Tim za vzgojni načrt	vsi učitelji	november	
Spremljanje prioritetenih nalog	Tim za vzgojni načrt	Vsi učitelji	november–junij	
Evalvacija prioritetenih nalog	Tim za vzgojni načrt	Vsi učitelji	junij-julij	

8.1.2 Tematsko načrtovane razredne ure v urniku

Dejavnost	Nosilec	Sodelavci	Rok	Realizacija
Vključitev razrednih ur v urnik	ravnateljica	vsi razredniki	avgust – september	
Načrt vsebin za razredne ure	razredniki ŠSS	vsi učitelji	september – oktober	

8.1.3 Povečan nadzor pri dežurstvu in varstvu (spremljanje pravil šolskega reda)

Dejavnost	Nosilec	Sodelavci	Rok	Realizacija
Razpored dežurstva	vodstvo	vsi razredniki	avgust – september	
Načrt dela pri varstvu in postavitve pravil	vodstvo	vsi učitelji	oktober, december, marec	
Okrepitev Pravil šolskega reda	učiteljski zbor	Vsi učitelji	september–junij	
Evalvacija vzgojnega delovanja	ŠSS	Vsi učitelji	januar marec julij	

Naloge bomo med letom dopolnjevali s sklepi strokovnih organov šole, z okrožnicami in navodili Ministrstva za izobraževanje, šport in znanost, Zavoda RS za šolstvo ter s sklepi ustanovitelja.

Učenci, učitelji in starši imajo med šol. letom možnost predlagati spremembe v vzgojnem načrtu. Izvajanje vzgojnega načrta bomo spremljali v obliki evalvacijskega poročila po oddelkih po 1. in 2. ocenjevalnem obdobju.

Za realizacijo vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole.

Nosilci posameznih zadolžitev:

• SVET ŠOLE	Sprejme VN in poročilo oz. evalvacijo VN v okviru pedagoškega poročila.
• UČITELJSKI ZBOR	Uresničuje VN skozi VIZ proces, kar je razvidno in letne in dnevne priprave na pouk, oblikuje analize in smernice ter potrdi evalvacijo VN.
• RAZREDNIKI	So odgovorni za vzgojno in ostalo delo v svojem oddelku.
• STARŠI	Sodelujejo pri pripravi in oblikovanju vzgojnega načrta.
• SVETOVALNA SLUŽBA	Spremlja, pripravlja in organizira strokovna izobraževanja za kvalitetnejše uresničevanje vzgojnega načrta in strokovno pomaga pri uresničevanju le-tega.
• RAVNATELJ	Uresničuje, spremlja, zagotavlja in ugotavlja izvajanje vzgojenega načrta.

9. SPREJEM VZGOJNEGA NAČRTA

Pri oblikovanju vzgojnega načrta so sodelovali učenci, starši in učitelji šole.

Strokovni tim sestavljajo:

- Andreja Ninković, vodja tima,
- Maja Dušič, predstavnica vrtca Pikapolonica,
- Barbara Šurbek Voglar predstavnica 1. triade,
- Natalija Žveglič, predstavnica 2. in 3. triade,
- Andreja Urbanč, pomočnica ravnateljice,
- Urška Kovač Zlobko, predstavnica staršev.

Vzgojni načrt je bil ponovno potrjen:

- na pedagoški konferenci učiteljskega zbora **16. 9. 2019**
- na seji sveta staršev 24. 9. 2019
- na seji sveta šole 24. 9. 2019

Po predhodni obravnavi tima za oblikovanje Vzgojnega načrta, objavi na spletni strani šole in oglasni deski, ga je svet šole sprejel 24. 9. 2019.

Za šolski tim:
Andreja Ninković, spec., spec.ZDT

Ravnateljica:
dr. Maja Matrić